

Kommuneplanbestemmelser og retningslinjer

I henhold til vedtak av Nittedal kommunestyre sak 36/09 fra 27.04.09 og sak 30/10 fra 26.04.10. Arkivsak 05/1374.

Kommuneplanen er utarbeidet med hjemmel i plan- og bygningslovens § 20-4. Den består av en utdypende tekstdel og et juridisk bindende plankart med tilhørende planbestemmelser. Plankart og planbestemmelser viser hvordan arealene i kommunen er tenkt disponert og utbygget.

Juridisk bindende planmateriale:

- Planbestemmelser
- Plankart

I tillegg er det knyttet retningslinjer til planen. Retningslinjene er ikke juridisk bindende, men er veiledende for kommunens saksbehandling.

Kommuneplanens arealdel består av følgende arealkategorier:

1. Byggeområder (vesentlig tettstedene), § 20-4, 1.ledd nr. 1
2. Landbruks-, natur- og friluftsområder, § 20-4, 1.ledd nr. 2
3. Områder for råstoffutvinning, § 20-4, 1.ledd nr. 3
4. Andre områder som er båndlagt eller skal båndlegges for nærmere angitte formål, § 20-4, 1.ledd nr. 4
5. Bruk og vern av vassdrag, § 20-4, 1.ledd nr. 5
6. Viktige ledd i kommunikasjonssystemet, § 20-4, 1.ledd nr. 6

I denne planen er det kun knyttet bestemmelser til de to første arealkategoriene, i tillegg til generelle bestemmelser. For de andre arealkategoriene er det i begrenset grad anledning til å fastsette bestemmelser, og arealbruk følger av reguleringsplan eller vernebestemmelser.

Med planbestemmelser og retningslinjer følger også et vedlegg som mer detaljert viser forslag til fortettingssoner, samt et vedlegg som redegjør for de viktigste endringer i bestemmelsene.

1. Generelle bestemmelser

	OMRÅDE		PBL
1.1	Byggeomr. og LNF-omr. for spredt utbygging	I all forvaltning etter plan- og bygningsloven skal prinsippene om universell utforming legges til grunn i henhold til T- 5 /99 Tilgjengelighet for alle	§ 20-4, 2.ledd pkt. b
1.2	Alle	Lukking av elver og bekker, samt utfylling i innsjøer og tjern er ikke tillatt. Tiltak som er nødvendig for utvikling av fortettingssonene er unntatt.	§ 20-4, 2.ledd pkt. f
1.3	Alle	For de eiendommer hvor det kan tillates avkjøring fra riks- eller fylkesvei, skal denne skje i samsvar med rammeplan for avkjørsler med holdningsklasser som vist på vedlagte kart.	§ 20-4, 2.ledd pkt. b
1.4	Alle unntatt byggeomr. for fritidsbebyggelse	For alle områder i kommunen, med unntak av byggeområder for fritidsbebyggelse, er det ikke tillatt med oppføring av ny fritidsbebyggelse eller fradeling til samme formål	§ 20-4, 2.ledd pkt. e
1.5	Alle	Kommuneplanens angivelse av arealbruksformål gjelder foran eldre vedtatte reguleringsplaner, med unntak der reguleringsplanens arealbruk er mer detaljert enn kommuneplanens arealfastsettelse og veiplaner.	§ 20-6, 3. ledd

		Se også unntaksbestemmelse i 2.8	
1.7	Områder kartlagt i henhold til fare for flom og skred	Før utbygging av nye områder og enkelttiltak skal det dokumenteres tilfredsstillende sikkerhet i forhold til fare for skred og flom og tiltak være gjennomført i henhold til NVE`s Retningslinjer for planlegging og utbygging i fareområder langs vassdrag.	§ 20-4, 2.ledd pkt. b
1.8		Oppføring av bygning eller annen installasjon, utgravninger eller oppfylling tillates ikke nærmere enn 30 m til nærmeste spors midtlinje. (Iht. Jernbanelovens § 10 av 1. juli 1993 er det 30m byggegrense dersom ikke annet følger av reguleringsplan.)	§ 20-4, 2.ledd pkt. b
1.9	Områder med radon	I radonutsatte områder skal grunnundersøkelser og ev. sikringstiltak gjennomføres før utbygging kan skje.	§ 20-4, 2.ledd pkt. b
1.10	Marka	For tiltak innenfor Marka gjelder Markalov	

Generelle retningslinjer

- 1.a. Den langsiktige arealstrategi for kommunen, gjengitt i kommuneplanens tekstdel, legges til grunn for arealbruksspørsmål i denne kommuneplanen og i forvaltning av kommunens arealer i kommende planperiode.
- 1.b. Det skal inntas en streng holdning til oppfylling i naturlig terreng. Naturlig terreng skal i størst mulig grad beholdes, og oppfylling unngås. Der oppfylling likevel kan være aktuelt skal kun rene masser deponeres.
- 1.c. Vassdragsnære arealer bør ikke gjenfylles, slik at fare for erosjon eller avrenning direkte til vassdraget oppstår.
- 1.d. Det faste utvalget for plansaker kan i enkeltstående byggesaker dispensere fra disse bestemmelsene etter PBL. § 7. Vesentlige planforutsetninger må ikke fravikes ved bruk av dispensasjon. I samsvar med anbefalt saksbehandling fra Miljøverndepartementet skal uttalelser fra regionale fagmyndigheter bare innhentes dersom det faste utvalget for plansaker, etter intern høring i kommunen, vil gi dispensasjon.
- 1.e. Tiltak etter plan- og bygningsloven § 93 1. og 2. ledd som kan berøre fredede kulturminner, kan ikke igangsettes før kulturminnemyndighet har gitt tillatelse, jf . kulturminnelovens §§ 8, 9, 15, 15a, 19 og 20.
- 1.f. Bygninger og anlegg med historisk verdi fremgår av SEFRAK-registeret. Tiltak som berører slik bebyggelse forutsetter høringsuttalelse fra fylkeskommunen som kulturmyndighet.
- 1.g. Utelagring skal unngås i områder som vender ut mot riks- og fylkesvei.
- 1.h. Ved fradeling av boligtomter skal bebyggbarhet vurderes; helning på tomter, stigningsforhold på adkomst, behov for utfyllinger.

2. Byggeområder, PBL § 20-4, 1.ledd nr. 1

	OMRÅDE		PBL
2.1	Alle byggeområder unntatt byggeomr. for fritidsbebyggelse	I slike områder kan det ikke utføres arbeid og tiltak som nevnt i PBL §§ 81, 86a, 86b og 93 1. og 2.ledd, samt fradeling til slike formål før området inngår i reguleringsplan.	§ 20-4, 2.ledd, pkt. a
2.2	Alle byggeområder for bolig og fortetningsområdene F1, F2 og F3	Det gis unntak for plankravet for påbygg, tilbygg, garasje og uthus for eksisterende småhusbebyggelse, for oppføring av et enkelt småhus (enebolig eller tomannsbolig) i eksisterende byggeområde for frittliggende boliger, samt for fradeling til samme	§ 20-4, 2.ledd, pkt. a

		formål. Plankravet gjelder heller ikke for tiltak etter "Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker" § 7.	
2.3	Alle byggeområder	Områder avsatt til byggeområder tillates ikke bygget ut før nødvendige tekniske anlegg for infrastruktur og anlegg for vei, gang- og sykkelveg/fortau, vann og avløp er etablert eller sikret i henhold til gjeldende Veinorm 2007, VA-norm 2007. Kravene spesifiseres gjennom reguleringsplaner	§ 20-4, 2.ledd, pkt. b
2.4	Alle byggeområder	Boliger og annen støyømfintlig bebyggelse må ikke oppføres i områder der støbelastningen overskrider anbefalte maksimalverdier i retningslinje T-1442 om behandling av støy i arealplanlegging. I områder der støynivået overskrider maksimalverdiene må det dokumenteres at det med støydempingstiltak kan oppnås støyverdier innenfor grenseverdiene.	§ 20-4, 2.ledd, pkt. b
2.5	Sentrumsområdet på Mo/Rotnes	Sentrumsområdet Mo/Rotnes er vist som en illustrasjon. En nærmere avgrensning samt rekkefølgekrav i forbindelse med sentrumsetableringen vil bli avklart gjennom kommunedelplan for sentrumsområdet. Trafikksikkerhet og miljø i forhold til rv 4 og sentrumsområdet skal vektlegges ved vurdering av løsning. I utgangspunktet må utviklingen av sentrumsområdet på østsiden av rv 4 avklares i forhold til utbygging av ny rv 4	§ 20-4, 2.ledd, pkt. b
2.6	Alle byggeområder unntatt byggeområde for fritidsbebyggelse og byggeområde for bevaring	Dersom annet ikke er fastsatt i reguleringsplan eller bebyggelsesplan gjelder følgende krav for grad av utnytting: I områder med eneboliger: BYA = 30 % I områder med konsentrert bebyggelse: BYA = 40 % I områder med andre byggeformål fastsettes BYA gjennom reguleringsplan. Følgende høyder kan tillates: Gesimshøyde inntil 6,5 m og mønehøyde inntil 9,0 m. For bebyggelse med flate tak tillates gesimshøyde inntil 7,0 m. For bebyggelse med pulttak tillates høyeste gesims inntil 7,5 m. Alle høyder måles ut fra ferdig planert terrengs gjennomsnittsnivå rundt bygningen.	§ 20-4, 2.ledd, pkt. a, b,
2.7	Fortettingssoner F1, F2, F3	I fortettingssonene Mo/Rotnes, Nittedal stasjon og Hagan legges det opp til en høy utnyttelsesgrad. Nøyaktig utnyttelsesgrad fastsettes gjennom reguleringsplan	§ 20-4, 2.ledd, pkt. a, b
2.8	Alle byggeområder unntatt byggeområde for fritidsbebyggelse	I områder med reguleringsplaner vedtatt før 2000 settes reguleringsplanens bestemmelse for utnyttelsesgrad til side for eneboligområder. Ny utnyttelsesgrad settes til BYA = 30 %. I områder med reguleringsplaner vedtatt før 2000 gjelder: I områder regulert til eneboliger tillates garasjer på inntil 50 m ² .	§ 20-4, 2.ledd, pkt. b

2.9	Byggeområder for bolig Konsentrerte boligområder	<p>Dersom annet ikke er fastsatt i reguleringsplan gjelder følgende for minste uteoppholdsareal (MUA) pr. boenhet i boligområder:</p> <p>I områder med småhus / frittliggende boliger: Eneboliger: MUA = 250 m² Tomannsboliger: MUA = 200 m² Tillegg for sekundærleil. (1 og 2-rom): MUA = 25 m²</p> <p>I områder med konsentrert boligbebyggelse: Boliger med 3 rom eller mer: MUA = 200 m² Boliger med mindre enn 3 rom: MUA = 100 m²</p> <p>For konsentrerte boliger i sentrumsområder og boliger i kombinasjon med forretning/kontor kan kravet til uteoppholdsareal senkes vesentlig; til MUA = 40 m² pr. boenhet.</p>	§ 20-4, 2.ledd, pkt. d
2.10	Alle byggeområder unntatt byggeområde for fritidsbebyggelse	<p>Dersom annet ikke er fastsatt i reguleringsplan gjelder følgende for parkering/garasjering: I områder med frittliggende boliger/ småhus: Min. 2 biloppstillingsplasser/bolig - hvorav min.1 til garasje. I tillegg skal det avsettes 1 biloppstillingsplass for sekundærleilighet.</p> <p>I områder med konsentrert boligbebyggelse: Min. 1,5 biloppstillingsplass/bolig - hvorav min.1 til garasje. Det skal avsettes tilleggsareal til bod, avfallshåndtering og sykkelparkering.</p> <p>I andre byggeområder: Min. 1,0 biloppstillingsplass/25 m² BRA for forretnings-, kontor og serviceformål. Min. 1,0 biloppstillingsplass/50 m² BRA for andre formål.</p> <p>I sentrumsområder og for boliger i kombinasjon med forretning/kontor må parkeringsdekningen vurderes konkret i detaljplan. I slike områder vil det være aktuelt å begrense parkeringsarealet på mark. Ved høy utnyttelse - TU = 50% eller mer - bør en vesentlig del av parkeringsdekningen være i parkeringshus/under terreng. I byggeområde for alpinanlegg fastsettes parkeringsdekningen i reguleringsplan.</p>	§ 20-4, 2.ledd, pkt. b
2.11	Alle byggeområder	<p>Nye bygninger, konstruksjoner og anlegg, samt endringer av eksisterende, skal utformes i harmoni med omgivelsenes karakter og form i tråd med stedegen byggeskikk og hensyn til helhetlig estetikk. Åsprofiler og landskapssilhuetter skal bevares, og det legges vekt på god terrengtilpasning.</p>	§ 20-4, 2.ledd, pkt. b
2.12	Boligområde B13	<p>Et sammenhengende gang-/sykkelvegnett mellom B13 Bjørnholtlia og Hakadal stasjon må være etablert før igangsettingstillatelse til B13 Bjørnholtlia kan gis</p>	

Retningslinjer til byggeområder

- 2.a I byggeområder som ligger innenfor 100 m fra vassdrag skal hensynet til vassdraget og vassdragsverdiene vektlegges ved plan- og byggesaksbehandlingen. Det skal tilstrebes at nye byggetiltak ikke plasseres nærmere vassdraget enn eksisterende bebyggelse.
- 2.b Utbygging skal skje slik at grøntstruktur, naturpregede områder og viktige landskapselementer bevares. Verdifulle trær skal i størst mulig grad avmerkes på reguleringsplankart og tas vare på i forbindelse med utbygging i nye områder. Dette skal gjøres i samråd med miljøvernkonsulenten.
- 2.c Boligtypefordeling i boligområdene:.
- Innenfor de bebygde områdene i kommunen bør det være et sammensatt boligtilbud som dekker etterspørselen fra ulike befolkningsgrupper og som sikrer en sammensatt befolkningsgruppe i boligområdet
  - I områder i kommunen med lav dekning av konsentrert småhusbebyggelse og leilighetsbygg, legges det opp til å øke denne andelen.
  - Leilighetsbygg skal fortrinnsvis bygges innenfor større byggeområder og i områder nær opp til offentlig kommunikasjon og handels- og servicetilbud.
  - I områdene ved Mo, Hagan og Åneby legges det opp til tett sentrumsbebyggelse.
  - Også i Hakadal legges det opp til leilighetsbygg enkelte steder for å øke bredden av boligtilbud og for å hindre at folk flytter ut av kommunen av mangel på passende boligtilbud.
- 2.d Lekeplasser bør plasseres i tilknytning til, og i sammenheng med andre ubebygde og vegetasjonsbærende arealer. De bør være skjermet mot vind og skal være skjermet mot forurensing og helsefare.
- 2.e Håndtering av overvann skal løses lokalt. Overvann bør benyttes som en ressurs og som et positivt landskapselement i bomiljøer, i forbindelse med rekreasjonsformål og for å fremme biologisk mangfold.
- 2.f Innenfor området avsatt til fritidsbebyggelse på Ørfiske beliggende innenfor nedslagsfelt for drikkevannskilden er også Oslo kommune berørt myndighet.
- 2.g Innenfor fortetningsområdene F1, F2 og F3 er det mulighet for bygging av en bolig før plankrav, dersom en ser at dette gir en uønsket utvikling kan tiltak vurderes.
- 2.h Dersom annet ikke er fastsatt i reguleringsplan gjelder følgende for leke- og uteoppholdsareal:
Ved utbygging som omfatter mer enn 4 boenheter (sekundærleiligheter ikke medregnet) skal det avsettes leke- og oppholdsarealer, som skal være egnet til formålet og ferdigstilles samtidig med boligene.
Det skal avsettes min. 50 m² fellesareal pr. boenhet (sekundærleiligheter ikke medregnet) i områder med frittliggende boliger og min. 25 m² fellesareal pr. boenhet i konsentrert bebyggelse.
I nye boligområder skal det i tillegg avsettes eller være tilgang til ballplass/grendelekeplass på min. 5 daa (eller 2 x 2,5 daa) maks. 200 m fra boligene.
Nye boligområder skal videre ha adgang til større grøntområder/rekreasjonsområder maks. 500 m fra boligene.
- 2.i Høgstplaner skal godkjennes av Nittedal kommune før avskoging av utbyggingsområder
- 2.j For eksisterende industriområder gjelder: Utvikling av næringsområder i kommunen skal være i samsvar med overordnede føringer for lokalisering av næring, handel, og servicevirksomhet. Fram mot neste rullering av kommuneplanen arbeides det for å finne arealer hvor et mer variert utvalg av bedrifter kan etablere seg.

3. Landbruks- natur og friluftsområder (LNF), PBL § 20-4, 1.ledd nr. 2

	OMRÅDE		PBL
3.1	LNF-områdene unntatt områder for spredt utbygging	Tilbygg/påbygg inntil 50 m ² BRA på eksisterende bolighus tillates oppført og garasjer på inntil 50 m ² BRA tillates oppført.	§ 20-4, 2.ledd pkt. c
3.2	LNF-soner S1, S2, <i>Arealdisponering i S3 er ikke avklart og er oversendt Mljøverndepartementet pga ny Markalov</i>	Innenfor S1, Kirkebylia, tillates inntil <u>31</u> fritidsboliger omgjort til boliger. I tillegg tillates oppført 2 nye boliger. Innenfor S2, Brannfjell, tillates inntil <u>39</u> fritidsboliger omgjort til boliger. <i>Innenfor S3, Lønnsvoll, tillates omgjort 19 fritidsboliger til boliger. Planbestemmelsen er oversendt MD.</i> Omgjøring kan kun finne sted i tråd med bestemmelsene i 3.3.	§ 20-4, 2.ledd pkt c
3.3	LNF-soner S1, S2, S3	For bebyggelsen i S1, S2 og S3 fastsettes følgende bestemmelser: <ol style="list-style-type: none"> 1. Fradeling av tomt er ikke tillatt. 2. Bruksendring og utbygging kan ikke finne sted før veinettet er oppgradert, eventuelt omlagt, i henhold til gjeldende veinorm 2007 og ikke før avløpsnett er bygget og koblet til offentlig anlegg og godkjent vann. 3. Hver tomt kan bebygges med en bolig med maks BRA 250 m², med en begrensning på bebygd areal (BYA) på anslagsvis 150 m². BYA og BRA beregnes i tråd med MD/KRD/BEs veileder T- 1459, veileder om grad av utnytting og Norsk standard 3940. 4. Det skal avsettes 2 biloppstillingsplasser på hver tomt. Dersom det er sekundærleilighet i boligen, skal det avsettes 3 biloppstillingsplasser. Det kan oppføres en garasje med maks BRA 50 kvm. 5. Det kan oppføres et redskapsskjul på inntil 15 m² BRA på hver tomt. Skjulet kan ikke benyttes for varig opphold. 6. Mønehøyde skal ikke overskride 7 m. Takvinkel skal være mellom 22,5 og 45 grader. 7. Riving av eksisterende hytter er tillatt. 8. Det tillates innpasset en sekundærleilighet i hver bolig, denne må innpasses innenfor maks BRA på 250 kvm. 9. For S2 Brannfjell: Det kan godkjennes omdisponering av inntil 39 fritidsboliger til boliger innenfor S2. Før omdisponering kan godkjennes må det foreligge godkjent plan for skilting, kjøremønster og sikkerhetsgjerder knyttet til planovergangen. Planen må være godkjent av Jernbaneverket og Planutvalget 	§ 20-4, 2.ledd pkt b
3.4	Vernebelte langs vassdrag	I korridoren langs Nitelva, langs Rygga, Ørfiskebekken, Åsbekken og Ela er tiltak som nevnt i plan- og bygningsloven §§ 81, 84, 86a, 86b og 93 ikke tillatt inntil 100 meter målt horisontalt ved	§ 20-4, 2.ledd pkt. a, f

		<p>gjennomsnittlig flomvannstand.</p> <p>I områder med verneklasse 1 kan tiltak som nevnt i første ledd tillates hvor området inngår i reguleringsplan eller bebyggelsesplan.</p> <p>I områder med verneklasse 2 er arbeid og tiltak som nevnt i første ledd ikke tillatt.</p>	
--	--	---	--

Retningslinjer til LNF-områdene

- 3.a I LNF-områder skal hensynet til opprettholdelse av den grønne bygda og bevaring av natur- og kulturlandskapet legges til grunn for forvaltningen av området.
- 3.b Tiltak på eksisterende bolig- og fritidsboligeiendommer i LNF-områder kan tillates dersom man ved en konkret dispensasjonsvurdering av særlige grunner opp mot hensynene som ligger bak LNF-formålet finner at disse hensynene ikke blir skadelidende.
- 3.c Det vil normalt kunne gis dispensasjon for å utnytte ubenyttet bygningsmasse på gårdstunet til næringsvirksomhet som ikke går inn under stedbunden næring når følgende betingelser er oppfylgt:
- Bygningene som skal romme ny bruk må ved søknad om dispensasjon til bruksendring tilfredsstille alle krav i henhold til plan- og bygningsloven med forskrifter.
  - Tiltaket gir ikke negative virkninger i forhold til naturvern- og kulturminneinteresser, landskapsmessige interesser, trafikale forhold, jord- og skogsdrift, støy, forurensning og drikkevann.
  - Tiltaket gir ikke negative virkninger i forhold til naboskap, for eksempel i form av skjemmende utelagring.
  - Tiltaket kan gjennomføres som bruksendring i eksisterende bygg. Begrenset påbygging av eksisterende bygninger kan vurderes dersom kriteriene i punktene over er innfridd.
  - Næringsbygg på gårdsbruk kan normalt ikke fradeles, og næringsvirksomhet på gårdsbruk skal ikke reguleres til næringsformål.
- 3.d Ved planlegging av fysiske tiltak som berører LNF-områder skal tiltakshaver gjennomføre landskapsanalyser som klart viser hvilken virkning tiltaket vil ha i forhold til landskapet.
- 3.e Område L1 utgjør et spesielt viktig natur- og kulturlandskap med et godt intakt ravinesystem. I dette området skal ravinelandskapet opprettholdes, og det skal ikke foretas gjenfylling/planering av ravinene. Det skal stimuleres til arealbruk som bidrar til gjenskaping eller opprettholdelse av det biologiske mangfold i området.
- 3.f Område L2, L3, L4 og kjerneområdet i midtre Nittedal er viktige kulturmiljøer og kulturlandskaper, og innehar store miljø- og landbruksverdier. I disse områder skal det inntas en spesielt restriktiv holdning i forhold til tiltak som kan redusere disse verdiene.
- 3.g For LNF-områder med spredt utbygging S1, S2 og S3: Bebyggelsens form og uttrykk skal tilpasses det skogsterreng som omgir Kirkebylia. Bygningene skal oppføres i tre, og fargevalg skal avpasses omgivelser og omkringliggende bebyggelse.
Behandling av tomten: Mest mulig naturlig terreng skal bevares på tomten. Store masseforflytninger anbefales ikke. Ved søknad om byggetillatelse vil det også kreves en enkel utomhusplan som viser hvordan tomten skal behandles, eventuelle terrenginngrep og støttemurer.
- 3.h For kjerneområder landbruk må tiltak vurderes spesielt og konsekvenser for kvalitetene i kjerneområde.
- 3.i Påbygg/tilbygg og garasjer i LNF-områder skal ikke plasseres på dyrka mark.

Begrepsforklaring/ forlaring på forkortelser i teksten

PBL: Plan- og bygningsloven. Ny planlov skal etter planen tre i kraft i 2009, ny bygningsdel i 2010.

LNF: Landbruk, natur- og friluftsområder

BRA: Bruksareal

BYA: Bebygd areal

Daa: dekar eller mål (1 daa = 1000 kvm)

MD: Miljøverndepartementet

KRD: Kommunal- og regional departementet

BE: Statens bygningstekniske etat

RPB: Rikspolitisk bestemmelse for Oslo marka vedtatt i juni 2007. Denne er nå erstattet av Markaloven.

SEFRAK: Registreringer av bevaringsverdige bygninger/kulturmiljøer/elementer, foretatt av Akershus Fylkeskommune.